

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

09.07.2024 nr.04/1-6400

La nr. 11-2102 din 05.07.2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Cu referire la proiectul definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind măsurile de sprijin acordate rezidenților zonelor economice libere) (*număr unic 509/MDED/2024*) expunem următoarele.

La proiectul legii:

În art. I:

- textul „Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 73 art. 857,” se va exclude, ca fiind inutil;

- în redacția propusă pentru art. 5 alin. (2) al *Legii nr. 625/1995 cu privire la Zona Antreprenoriatului Liber „Expo-Business-Chișinău”* considerăm oportun a se prevedea articolul/articolele concrete din *Codul fiscal* la care se face referire (sugestie valabilă și pentru art. II, IV, V, VII și VIII, cu referire la redacția art. 5 alin. (2) ale actelor normative indicate în aceste articole).

La art. III, cuvintele „se va determina” se propun a fi substituite cu cuvintele „se determină”, în vederea respectării art. 54 alin. (1) lit. j) al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative*.

La Art. IX (modificarea *Legii nr. 139/2012*), reiterăm observația din raportul de expertiză juridică precedent al Ministerului Justiției nr. 04/2-6056 din 28 iunie 2024, potrivit căreia se consideră inoportună definirea termenului „administrator al ajutorului de stat” având în vedere că în textul legii nu se utilizează acest termen. Or, este necesar a fi definiți doar termenii esențiali utilizați în textul actului normativ.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Ex. Lucia Lebedi,
tel. 0-22-20-14-35
lucia.lebedi@justice.gov.md

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.07.09 11:30:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

28.06.2024 nr. 04/2-6056

**Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Cancelaria de Stat**

Cu referire la solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-6649 din 17.06.2024, urmare examinării *proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind măsurile de sprijin acordate rezidenților zonelor economice libere)* (**număr unic 509/MDED/2024**), relevăm următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în vederea realizării prevederilor din Acordul de Asociere RM - UE, semnat la data de 27 iunie 2014, și instituirii unei scheme transparente și explicite de ajutor de stat în zonele economice libere din Republica Moldova, aliniată la normele Uniunii Europene cu privire la ajutoarele de stat.

Cu titlu de remarcă generală, privitor la derogările enunțate în proiect (la art. 13 alin. (2)¹) din *Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere*, art. 5 alin. (2) din *Legea nr. 26/2010 privind Zona Economică Liberă „Bălți”*, art. 5 alin. (2) din *Legea nr. 626/1995 privind Zona Antreprenoriatului Liber „Tvardița”*, art. 5 alin. (2) din *Legea nr. 1295/2002 privind Zona Economică Liberă „Ungheni-Business”*, art. 5 alin. (2) din *Legea nr. 1527/1998 privind Zona Antreprenoriatului Liber – Parcul de Producție „Valcăneș”*, art. 5 alin. (2) din *Legea nr. 1529/1998 privind Zona Antreprenoriatului Liber – Parcul de Producție „Taraclia”*), atragem atenția că derogarea, ca procedeu, reprezintă o excepție de la dispozițiile unui act normativ, care poate fi prevăzută în cuprinsul acestuia într-un alt act normativ de același nivel sau de nivel superior. Datorită caracterului său, derogarea este, de regulă, expresă și este de strictă aplicare, neputând fi extinsă prin interpretare. Semnalăm că, recurgerea la norme de derogare se admite pentru ocrotirea unui interes superior, pentru protecția deosebită a unei anumite categorii de persoane, din motive de economicitate și oportunitate etc. În toate cazurile, însă, normele derogatorii de la prevederile legislației trebuie să fie temeinic justificate, fapt ce lipsește în conținutul notei informative. Mai mult, stabilirea unor norme juridice derogatorii pentru o anumită activitate în raport cu alte genuri de activitate vine în contradicție cu caracterul actului normativ, consfințit la art. 4 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, potrivit căruia „Actul normativ are caracter public, obligatoriu, general și impersonal.”. Prin urmare, în contextul unei abordări sistemice și uniforme, promovarea normelor derogatorii poate crea precedente. Astfel, se consideră discutabilă oportunitatea stabilirii acestora.

În altă ordine de idei, în cazul regimului fiscal, la formularea condiționării facilităților aferente impozitului pe venit de mărirea investițiilor realizate și în

conformitate cu modalitatea și intensitatea ajutorului de stat, stabilite de Guvern prin schema de ajutor de stat regional pentru întreprinderile din zonele economice libere, nu s-a ținut cont de prevederile *Legii concurenței nr. 183/2012*, în special, ale art. 32 alin. (1), potrivit căreia „Consiliul Concurenței este o autoritate publică autonomă, independentă și imparțială față de alte autorități, responsabilă față de Parlament, asigurând aplicarea și respectarea legislației ce vizează: ... b) domeniul ajutorului de stat reglementat de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat;”.

Totodată, în conformitate cu art. 3 din *Legea nr. 139/2012*, ***schemă de ajutor de stat*** este definită ca orice act în baza căruia pot fi acordate ajutoare de stat beneficiarilor definiți în cuprinsul actului într-un mod general și abstract, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, sau orice act în baza căruia ajutoarele care nu sunt legate de un proiect specific pot fi acordate unuia sau mai multor beneficiari pentru o perioadă nedeterminată de timp și/sau într-un cuantum nedeterminat. În același articol, ***intensitate a ajutorului*** este definită ca o valoare actualizată a ajutorului exprimată ca procent din valoarea actualizată a costurilor eligibile, stabilite conform actelor normative adoptate de către Consiliul Concurenței.

Potrivit art. 6 alin. (3) din aceeași lege, ajutorul de stat poate lua forma unei scheme de ajutor de stat sau a unui ajutor individual. În temeiul art. 9 din legea enunțată, la solicitarea furnizorului și/sau a inițiatorului ajutorului de stat, Consiliul Concurenței acordă asistență tehnică de specialitate la elaborarea sau modificarea unei scheme de ajutor de stat.

În contextul normelor evocate, ține de competența Consiliului Concurenței adoptarea actelor normative referitoare la schemele de ajutor de stat și intensitatea ajutorului.

Complementar, **aferent rigorilor de tehnică legislativă**, menționăm următoarele.

La proiectul hotărârii Guvernului, cu referire la lista contrasemnatarilor, mențiunea ministrului dezvoltării economice și digitalizării se va completa în debut cu textul „Viceprim-ministru”, conform titulaturii funcției respective.

La proiectul Legii:

Art. I (modificarea *Legii nr. 440/2001*):

În dispoziția de modificare referința la legea supusă modificării se va expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despășite de o bară „/”, conform următorului exemplu: „*Legea nr. 440/2001*”.

Argumentul autorului ce vizează abrogarea alin. (2) al art. 12 (pct. 2), „pentru a reglementa un cadru clar și coerent de soluționare a litigiilor”, nu este suficient în cazul dat, întrucât art. 12 alin. (2) prevede că „Litigiile dintre persoanele fizice sau juridice străine și rezidenți, dintre persoanele fizice sau juridice străine – rezidenți și alte persoane juridice ale Republicii Moldova pot fi soluționate prin intermediul arbitrajului internațional, dacă legislația Republicii Moldova nu prevede altfel.”, iar la alin. (1) sunt prevăzute norme privind soluționarea litigiilor dintre rezidenți, dintre rezidenți și alte persoane juridice ale Republicii Moldova sau Administrație. În cazul acceptării abrogării normei propuse, nu va fi clară situația pentru litigiile dintre persoanele fizice sau juridice străine și rezidenți, dintre persoanele fizice sau juridice străine – rezidenți și

alte persoane juridice ale Republicii Moldova. Astfel, raționamentul acestui amendament se va explica suplimentar de către autorul proiectului.

La pct. 3, completarea art. 13 cu alin. (2¹) se va indica într-un alineat distinct, iar textul „alineatul 2¹)” se va substitui cu textul „alineatul (2¹)” (observație valabilă și pentru numerotarea alineatului respectiv). În acest context, se va ține cont de prevederile art. 51 alin. (6) din *Legea nr. 100/2017*, potrivit căroră „Alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde.”.

Pct. 4, prin care se propune abrogarea alin. (4) al art. 15, se va exclude, întrucât se referă la o normă consumată.

Art. II (modificarea *Codului fiscal nr. 1163/1997*):

La pct. 2, ce vizează completarea cu art. 50¹, se va ține cont că art. 15 lit. a) din *Codul fiscal*, la care se face referința în alin. (1), este aplicabil pentru persoanele fizice, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății, pe când norma propusă se referă la întreprinderile din industria prelucrătoare. Astfel, se va revedea acest aspect.

La **Art. IV** (modificarea *Legii nr. 625/1995*) se va indica corect sursa republicării legii, propuse spre modificare, după cum urmează: „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 3 octombrie 2006)”.

La **Art. V** (modificarea *Legii nr. 626/1995*) atestăm norme diferite de cele propuse pentru alte zone economice libere, cu referire la indicarea datei - „28 decembrie 2025”, spre deosebire de data de „1 ianuarie 2034”, astfel fiind admis tratamentul diferențiat față de agenți economici, ce fac parte din zonele economice libere. În context, se va asigura respectarea prevederilor art. 8 din *Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi*, potrivit căroră „Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiincioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenariat în baza legislației în vigoare.”.

La **Art. VII** (modificarea *Legii nr. 1527/1998*) se va indica corect denumirea legii, propuse spre modificare, prin completarea după cuvântul „Liber” cu textul „- Parcul de Producție”.

La **Art. IX** (modificarea *Legii nr. 139/2012*) se consideră inoportune modificările propuse, având în vedere că în textul legii nu se utilizează termenul „administrator al ajutorului de stat”. Astfel, sugerăm de a opera modificările necesare doar la noțiunea de „furnizor al ajutorului de stat”, pentru a corespunde intenției autorului, explicate în nota informativă.

În subsidiar, actele normative propuse spre modificare se vor include în proiect în ordine cronologică a datei adoptării lor.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Digitally signed by Copetchi Stanislav
Date: 2024.06.28 08:34:35 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

